

Co se událo
Reportáže
Téma čísla
Kalendář akcí

Reportáže: Jelení farma v údolí Metuje

Sociální zemědělství na Pardubicku

Téma čísla: Greening a podávání jednotné žádosti 2015

Editoriál

Vážení přátelé, členové SMA ČR,

scházíme se v tomto roce u čísla 2 našeho bulletinu. Jaro je hektické, řítí se na nás spousta nových věcí. Návrh Programu rozvoje venkova (PRV) 2014-2020 byl Ministerstvem zemědělství odeslán ke schválení Evropské komisi (EK). Pevně doufáme, že vše dobře dopadne, návrh PRV bude v květnu schválen a začnou práce na přípravě Pravidel pro jednotlivá opatření.

Každý den se k nám dostávají nové informace k podávání Jednotné žádosti (JŽ) 2015. Velkou novinkou pro náš všechny je prokazování statusu Aktivního zemědělce, plnění podmínek greeningu, kombinace mezi opatřeními, změny v Agroenvironmentálních opatřeních (AEKO) apod. Podávat JŽ bude možné v termínu 15. dubna – 15. května, je kolem toho mnoho nejasností, probíhají intenzivní školení pracovníků zemědělských agentur i nás zemědělců. Je potřeba se o všechny informace starat a zajímat se. Spolu s ostatními zemědělskými organizace jsme ministra zemědělství oslovili s tím, že bychom uvítali prodloužení termínu podávání JŽ 2015 z důvodů mnoha administrativních nejasností apod. S návrhem přišla samotná EK a podle nás vyhovuje všem.

Stále jsme aktivní při přípravě projektového opatření Zahájení činnosti mladého zemědělce (ZČMZ). Projektová fiche je připravena a navržena EK. Obsahuje důležité body o nejdelší historii mladého zemědělce, směry podnikání, financování projektu, podnikatelském plánu apod. Jsme v neustálém kontaktu s MZe, průběžně podáváme návrhy, budeme u přípravy Pravidel pro toto opatření. Budte s námi v kontaktu, abyste měli aktuální informace.

V plném proudu je příprava turnaje v malé kopané Agricup 2015. Turnaj se bude konat 19. června v Lobodících na Přerovsku, je plánován jako celodenní akce pro hráče i jejich rodiny. Pevně doufáme ve Vaši velkou účast, celý den bude k dispozici prase, sportovní aktivity – fotbal pro hráče, tenis, volejbal, procházky, kola pro naše drahé polovičky. Dejte si tento termín do kalendáře, velmi rádi Vás všechny přivítáme ☺

V Bohuslavicích na Vysočině proběhl XIX. Sněm SMA ČR. Odstoupil prezident SMA ČR Ing. Petr Mareš, jemuž děkujeme za dlouholeté služby ve prospěch naší organizace. Prezidentem SMA ČR se na základě jednání prezidia stal Petr Mahr, ekologický zemědělec z Moravy. Držme mu všichni pěsti ☺

Byli jsme úspěšní při přípravě projektů a od MZe jsme obdrželi finanční podporu na realizaci seminářů, velké podzimní konference a účast SMA ČR na zemědělských akcích (např. Země Živitelka). Všude budeme propagovat SMA ČR, mladé zemědělce a jejich myšlenky.

V neposlední řadě kancelář SMA ČR nabízí možnost návštěvy Vaší farmy a přípravy reportáže. Propagace Vaší farmy, Vašich aktivit, výrobků a služeb je jednou z aktivit kanceláře SMA ČR směrem k Vám, členům.

Příjemné počtení a budte s námi ☺

Za redakci

Milan Kouřil
kancelář SMA ČR

Vážení členové Společnosti mladých agrárníků České republiky, vážení zemědělci,

dovolte, abych Vám touto cestou poděkoval za vzájemnou spolupráci po uplynulých pět let, po kterých jsem měl tu čest tuto organizaci vést. Činnost organizace jsem sledoval od samého vzniku na podzim v roce 1999 a začal s ní spolupracovat od roku 2000. Rád vzpomínám na úplně první kontakt s organizací na společném pobytu farmářů ze střední Evropy v Koutech nad Desnou, dále při exkurzi do sídla Evropské unie a poté při nespočtu dalších akcí. Nepochybuji o tom, že v této době, pod vedením prvního prezidenta Ing. Pavla Moulise, se SMA ČR velmi rychle etablovala na zemědělské scéně jako stabilní organizace hájící zájmy mladých farmářů a pomáhající všem farmářům bez rozdílu věku i zaměření. Za toto patří Pavlovi Moulisovi upřímný dík. Každodenní činnost SMA ČR jsem v těchto letech sledoval z pozice člena prezidia a viceprezidenta pro zahraniční věci a dnes již s úsměvem vzpomínám na cesty autem do Bruselu, které se z úsporných důvodů konaly bez ubytování a velké množství dalších akcí, které jsme zvládali díky vzájemnému nadšení a spolupráci. Věřím, že také posledních pětileté období pomohlo upevnit pozici SMA ČR, zejména její ekonomickou stabilitu, neboť se zapojila do padesátky projektů vzdělávacích, propagačních či vědecko-výzkumných a díky širokému portfoliu příjmu a rostoucímu obratu stojí organizace pevně na „několika nohách“. Jsem rád za rostoucí členskou základnu, velké množství osob, se kterými se organizace setkává na svých školeních i za kvalitní zaměstnance, se kterými organizace již dlouhodobě spolupracuje. Pokládám za důležité zmínit také pevnou pozici v zahraničí, ať už na úrovni organizace CEJA nebo na úrovni středoevropské spolupráce CERYC. Chtěl bych poděkovat členům prezidia za stabilní období a konstruktivní přístup k otázkám činnosti SMA ČR, za vzájemnou podporu a spolupráci po celé minulé volební období i větší část toho současného. Nadšení a spolupráci doplnila profesionalita.

Osobně musím s povděkem říci, že i mne tato činnost přinesla velké množství zkušeností a příjemných setkání. Před několika měsíci – v době, kdy SMA ČR slavila 15 let od svého vzniku - jsem po komunálních volbách rád přijal funkci starosty v rodné obci a požádal jsem členy prezidia, abychom využili následující půlrok ke změně vedení SMA ČR tak, aby předání funkce a zejména všech probíhajících aktivit bylo řádně připraveno. To se povedlo a nového prezidenta jsme zvolili na jednání členů prezidia dne 27. března 2015. Velmi si vážím ochoty dosavadního viceprezidenta SMA ČR pana Petr Mahra převzít štafetu a stát se historicky třetím prezidentem SMA ČR. Petra Mahra si velmi vážím jako člověka a rád jej podpořím z pozice člena prezidia i v následujícím období.

Dovolte, abych novému prezidentovi Petrovi Mahrovi pogrataloval a popřál jemu i celé organizaci další úspěchy v roce letošním, který sebou nese stanovení podmínek nové zemědělské politiky. Dovolte, abych popřál mnoho úspěchů také v letech příštích, neboť není to jen zemědělská politika, co tvoří naše farmy. Vážení přátelé, těším se na pokračující spolupráci a na případné osobní setkání na některé z desítek odborných akcí pořádaných Společností mladých agrárníků České republiky.

Petr Mareš
Viceprezident SMA ČR

Chtěli bychom poděkovat bývalému prezidentovi SMA ČR Ing. Petrovi Marešovi, Ph.D., který setrval ve své funkci po dobu pěti let, za jeho vzornou reprezentaci naší organizace na domácí půdě i v zahraničí. Po dobu jeho působení jsme oceňovali především jeho práci na poli lobbyingu a jeho "zapálení", se kterým vždy hájil zájmy mladých zemědělců. Děkujeme také za jeho inspirativní nápady a budeme se snažit dále organizaci rozvíjet správným směrem a pokračovat v jeho dobře započaté práci.

Petr Mahr
Prezident SMA ČR

Co se událo

Semináře:

Zásady správného obhospodařování zemědělské půdy - 13/018/1310b/164/000699

První seminář v rámci tohoto PRV projektu byl zaměřen na rostlinnou výrobu - zpracování půdy, sklizeň a odbyt zeleniny. Lektoři Josef Sklenář, Diana Benšová a Jan Valeška se 27. února 2015 podělili o své zkušenosti na brněnské farmě Ráječek.

Celou akci svou přednáškou zahájil Josef Sklenář, majitel farmy. Věnoval se historii farmy a jejímu zaměření, zpracování a přípravě půdy a pěstitelským způsobům. Zmínil, že farma se nachází v říční nivě, což má své pozitivní, ale i negativní vlivy. Půda je intenzivně využívána, každoročně jsou prováděny 2, v dobrých letech i 3 sadby zelenin, takže vegetační doba je plně využita. Pan Sklenář představil strojní vybavení farmy, způsoby hnojení a ochrany rostlin (farma hospodaří v režimu integrované produkce zeleniny – IPZ). Sadba je nakupována, pro vlastní předpěstování zeleniny na farmě zatím nejsou prostory ani technické možnosti. První sadbové práce proběhnou během 2-3 týdnů, dle průběhu počasí. Zajímavou byla diskuze o původu sazenic. Farma Ráječek nakupuje sazenice v Německu a Maďarsku, ať již vzhledem ke kvalitě, tak i ceně produkce. Sklizeň zeleniny (listová) probíhá ručně, poté následuje příjem do skladu, praní, chlazení a balení. Kromě certifikátu IPZ je farma certifikována také v systému Global GAP, jenž je vyžadován obchodními řetězci.

Jana Fraňková, zaměstnankyně farmy Ráječek, nás seznámila s rozvíjejícím se odbytem zeleniny ze dvora prostřednictvím bedýnek. Plánují prodávat pouze zeleninu, vypěstovanou přímo na farmě či dalšími farmáři, nikoli nakupovanou ve velkoobchodě. Odbyt prostřednictvím bedýnek navazuje přímo na zájem zákazníků. Farma je v Brně, kolem prochází cyklostezka, takže je postaráno o propagaci. Cena bedýnky je cca 200 Kč, odběr jeden den v týdnu (pátek), každý týden nový ceník, objednávky přes internet. Vyzvednout si bedýnku lze na farmě či odběrném místě. Sortiment: saláty, košťáloviny, plodová zelenina, tykve, česnek, máta, naťová petržel, cuketové květy, česnek na zeleno. V letošním roce bude založeno políčko přímo na bedýnkovou zeleninu kvůli rozšíření sortimentu. Zákazník má možnost výběru obalu – karton, skládací přepravka či vlastní obal. Propagace systému bedýnek probíhá pomocí letáčků, přes facebook, „šuškanou“, emailem, na farmářských trzích a v obchodech.

Matěj Sklenář seznámil účastníky s propagací farmy prostřednictvím webových stránek a sociálních sítí. Stránky byly realizovány na míru, s tím bylo spojeno vytvoření jednotného designu a aktualizace loga,

profesionální focení farmy apod. Velmi zajímavě mluvil o analýze návštěv webové stránky, napojení podnikání na facebook, zacílení nabídky apod. Zmínil se také o reklamě na facebooku, jak se s ním pracuje, jak se vyhodnocuje, jak pracovat s fanoušky a zájemci o informace apod.

Jan Valeška z PRO-BIO Ligy představil šířeji myšlenku faremních bedýnek a komunitou podporovaného zemědělství (KPZ). Vysvětlil blíže myšlenku bedýnkových systémů, úskalí a možnost, které tento způsob odbytů nabízí zemědělci.

Farmové chovy - 13/018/1310b/164/000677

V pátek 6. března se v rámci projektu PRV (Programu rozvoje venkova) Farmové chovy uskutečnil seminář o chovu, reprodukci a také o základních principech výživy zvěře. První přednášející Ing. Martin Hošek, Ph.D. se věnoval tématu moderních metod reprodukce faremně chovaných zvířat a teorii prokládal praktickými zkušenostmi, které má díky odborným stážím na špičkovém evropském pracovišti - inseminační stanici jelenů XCELL na Slovensku. O tomto pracovišti jsme již psali v 1. čísle časopisu SMA ČR loňského roku (dostupné na webových stránkách v sekci ke stažení, vloženo 14. 7. 2014). Prof. Ing. Jiří Zelenka, CSc. se ve své části zaměřil na základní potřeby zvěře na živiny v době parožení, reprodukce, laktace apod. Prof. Zelenka několikrát zdůraznil, že jelen, daněk nebo třeba i muflon, jsou především přežvýkavci, a proto je třeba jim zajistit podmínky pro přežvykování a nelze spoléhat na to, že kompletní krmné směsi pro lesní zvěř není třeba doplňovat o objemná krmiva.

Před obědem účastníky majitel jelení farmy, na které se seminář konal, Ing. Václav Dašek promluvil i o farmě a reportáž právě z ní najdete v sekci reportáže.

Inovace bez legrace - 13/018/1310b/164/000695

V pátek 13. března proběhlo zopakování semináře o výživě telat a hodnocení jejich zdravotního stavu. Doc. MVDr. Leoš Pavlata, Ph.D. se opět zaměřil na primární potřeby výchovy zdravého telete a pro jeho následující maximální využití v chovu s ohledem na welfare zvířat. V rámci přednášky byl zmíněn i vliv minerálních látek a jejich vyššímu či nižšímu přísunu v krmivu mláďat na produkční i reprodukční potenciál telat.

O týden později 20. března se konalo pokračování semináře zaměřeného na krmné doplňkové látky ve výživě hospodářských zvířat pod vedením prof. Ing. Jiřího Zelenky, CSc. Mimo nejrůznějších konzervantů, antioxidantů, regulátorů kyselosti, silážních aditiv apod., se přednášející zaměřil i na problematiku výskytu antibiotických stimulátorů růstu a látek s hormonálními účinky. Jak uvedl prof. Zelenka, dosud je popsáno více než 5200 antibiotik z plísní (aktinomycet), 3500 z vyšších rostlin, 2000 z hub, 1200 z bakterií, 900 živočišného původu, 400 z řas, 100 z lišejníků. Primární nutriční vliv nemají. V současné době se ve světě používají specifická krmná antibiotika. Jsou to antibiotika, kterých se nevyužívá v terapii a lze je v souladu s platnými předpisy v některých zemích zkrmovat – např. pro králíky, kuřata, krůty, prasata, telata či pro vykrmovaný skot. Nutriční dávky antibiotik se obvykle pohybují mezi 10 a 20 mg, dávky preventivní mezi 50 a 100 mg na 1 kg sušiny krmné dávky. Dávky léčebné jsou mnohonásobně vyšší. Při používání antibiotik je třeba pamatovat na možnost snižování jejich účinnosti vyplývající ze vzniku rezistentních kmenů mikroorganismů u druhu, který byl dříve k antibiotiku citlivý. K přenosu rezistence z jednoho mikroorganismu na druhý může dojít předáním genetické informace kódující rezistenci; nebezpečný by byl přenos na patogenní mikroorganismy. Také se během semináře dostal k tématu hormonofobie ve výživě hospodářských zvířat a podle přednášejícího se jedná o záměrně vytvářené povědomí veřejnosti některými sdělovacími prostředky a zájmovými skupinami obyvatelstva, které stačí pro vyvolání paniky tím, že se řekne spotřebitelům, že je u zvířat použito k výživě zvířat hormonů. Pro mnohé lidi jsou všechny hormony stejné, ať jde o steroidy nebo o proteiny. Řada látek s účinky hormonů byla připravena synteticky. Zkoumají se také možnosti podpory hypotalamického faktoru stimulujícího sekreci somatotropního hormonu v předním laloku hypofýzy (Growth Releasing Factor). Produkci somatotropinu lze zvýšit také aktivní imunizací zvířat proti somatostatinu, faktoru inhibujícímu uvolňování somatotropního hormonu a inzulínu. Tato problematika je velmi rozsáhlá je nutno zdůraznit, že veškerá krmiva jsou kontrolována státní organizací ÚKZUZ (Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský), který nedostatky v dodržování hygienických a bezpečnostních podmínek výživy hospodářských zvířat mohou trestat/sankcionovat.

Zefektivnění managementu rodinného podniku - 13/018/1310b/164/000697

Společnost mladých agrárníků České republiky uskutečnila cyklus seminářů, který měl podnítit zájem o farmaření. Tématy prvního semináře byly principy budování a řízení moderního zemědělského podniku pod vedením lektora Ing. Pavla Netrvala, který má bohaté zkušenosti s řízením firmy LUKRENA a. s. Tato společnost byla založena v roce 1999 a zabývá se smíšenou rostlinnou výrobou a živočišnou výrobou na Plzeňsku a má přibližně 55 zaměstnanců a na sezónní práce si najímá brigádníky. Celkově obhospodařované půdy má 3 330 ha a z toho je pouze 490 ha travních porostů a 40 ha sadů, zbytek je orná půda. V roce 2014 měli roční produkci více než 3 miliony litrů mléka, při průměrné užitkovosti 25,9 l a ztráty telat do 6 měsíců (včetně mrtvě rozených) 6,9 % a úspěšnost první inseminace je 65 % u krava 81 % u jalovic. Při přebírání podniku Ing. Netrvalem v roce 2004 se jednalo o ztrátový provoz, neefektivní živočišnou výrobou či nízkými investicemi. V roce 2005 se rozhodlo o zaměření ŽV na mléčný skot a odchov selat, o vybudování nové mléčné farmy a o investování do nových sil a do rekonstrukce posklizňové linky, o každoročních investicích do techniky a o využívání investičních dotací. Za velmi účinné prostředky pro zlepšení managementu farmy vidí Ing. Netrval analýzu jednotlivých částí podniku, řízení nákladů, zvyšování produktivity práce, nebát se smysluplných investic, budování stabilních vztahů s vlastníky půdy, přímý prodej faremních produktů bez prostředníků, tendrování nákupů hnojiv, osiv, pesticidů apod. Odpolední program pod patronátem Milana Douši se zabýval právě propagací faremních produktů. Na praktických příkladech ukázal možnosti využití webových stránek, využití certifikace či různých uznání za faremní produkt – tzv. „prodání značky“, možnost využití zemědělského výzkumu –

např. rozbor krmiva, které farma prodává, či pěstební pokusy s faremním osivem.

V pátek 10. dubna 2015 se na semináři týkajícího se předávání poznatků od úspěšných farmářů v oblasti pěstování zeleniny, či vína. Prvním přednášejícím byl Královehradecký pěstitel zeleniny David Smetana. O jeho úspěších svědčí získání titulu Živnostník roku 2012, Zemědělec roku – nejlepší SHR 2014 a stříbrného místa v soutěži Farma roku 2012. Dalším přednášejícím byla Diana Benšová, která zastupovala středočeskou biofarmu Vlkaneč zaměřenou na pěstování a prodej ovoce, zeleniny a bylinek. Společně se Stanislavem Svatoněm své produkty i zpracovávají do podoby různých džemů, povidel, pyré, chutney, omáček, kečupů, bylinkových sirupů, moštů i alkoholických nápojů. Na bedýnkování přišli mezi prvními v České republice, již v roce 2008. V tomto roce bedýnky na farmě balili na objednávku, ale v roce 2009 přešli na jednotný obsah ve dvou velikostech, a to za 200 a 400 Kč. První dva roky byl odbyt skoro 100 bedýnek každý týden v sezóně, což bylo velmi náročné, a majitelé upravili periodu na jednou za 14 dní. Většina bedýnek se vydá na 3 výdejních místech a část je rozvážena do domů/bytů, výjimkou není i zaslání zavařenin poštou. V bedýnkách není zastoupena pouze zelenina a ovoce z farmy, ale i zelenina a ovoce okolních ekofarmářů. V zimním období jsou bedýnky doplňovány i dovozovým zbožím v bio kvalitě, příkladem je chřest, který je výhradně jen z dovozu. Jako komunikační kanály využívají především webové stránky, sociální sítě, kurzy a semináře. V současné době se snaží utlumit zájem o bedýnky, který je třeba až z Golčova Jeníkova, zatímco domácí obyvatelé se začínají ptát po bedýnkách až nyní. Tento vysoký zájem o produkty farmy Vlkaneč bude asi příčinou přijetí prvního zaměstnance na pomoc s obhospodařování 11,5 hektarů – 3 ha zeleniny, 6,5 ha sadů a 2,5 ha orné půdy.

Po obědě se slova ujal Stanislav Rudolfský, který si společně se svým synem Lukášem a dcerou Stanislavou řekl, že obnoví zašlou slávu a dlouholetou tradici pěstování révy vinné na Kutnohorsku a v roce 2002 založil společnost Vinné sklepy Kutná Hora, s.r.o. Nyní pěstují na svých rozsáhlých vinohradech, které se rozkládají na obnovených původních historických tratích (U Všech svatých, Pod Barborkou, U Kapličky, Na Borku a Na Příčce) révu, které dává vzniknout vínu o charakteristické zemité a kořenité vůni. Mimo certifikát BIO se vinařství jako jediné v ČR může pyšnit prestižní značkou biodynamického zemědělství

Demeter. Biodynamičtí zemědělci patřili k průkopníkům ekologického šlechtění rostlin a množení osiv, alternativního výzkumu kvality potravin, ale také komunitního života na farmách, spojení zemědělství s péčí o postižené, s výchovou a vzděláváním dětí a mládeže atd. Rozdíl mezi biodynamickým a ekologickým zemědělstvím spočívá v tom, že vedle používání organických hnojiv a zásad etického přístupu vůči chovaným zvířatům, ochraně životního prostředí, a udržení biodiverzity. Jsou doporučeny i speciální biodynamické preparáty (např. močůvka z kravského hnoje, květ řebříčku obecného, křemenný prášek, kůra dubu letního) v kombinaci s přírodními zákonitostmi (např. vliv fáze Měsíce na vhodnost termínu pro výsev, výsadbu, sklizeň a další činnosti). Hlavním pilířem biodynamického zemědělství je zlepšení úrodnosti půdy a odolnosti plodin vůči chorobám a škůdcům. Vinařství sídlí v klášteře svaté Voršily. Sklepy kláštera slouží pro dozrávání vína v sudech a také jako muzeum vinařské technologie.

Jako poslední přednášející se představil Matěj Sklenář – zástupce brněnské farmy Ráječek, která vznikla v roce 1997. Na současných 24 hektarech orné půdy pěstují výhradně zeleninu, bez klasických polních plodin specializují se na listovou zeleninu. Díky vegetačním specifikám oproti obilninám, mají na farmě sklizeň několikrát za rok.

Díky možnosti využívání moderních technologií hospodaří rodina Sklenářova nejen v souladu s životním prostředím, ale také se může lépe přizpůsobit aktuální pohledávce na trhu zvýšením produktivity práce apod. K flexibilitě produktů přispívá i

pěstování nové generace salátů vyšlechtěná pro potřeby gastronomie, pro snadné a rychlé zpracování a také pro lepší chuť a uchovatelnost. Hlavním benefitem zeleniny pěstované na farmě Ráječek je téměř individuální péče o zeleninu během jejího růstu, včetně manuální sklizně. Struktura odbytu faremních odbytů je přibližně 20 % pro menší obchodníky a restaurace, 20 % pro zpracovatelský průmysl, 20 % pro velkoobchodní firmy a zbytek přímo pro obchodní řetězce. Na farmě je možnost odkupu vypěstované zeleniny i formou bedýnek a do budoucna Sklenářovi přemýšlí o účasti svých výrobků na farmářských trzích, elektronickou formou nebo o vybudování farmářské prodejny. Pro prezentaci výrobků farmy Ráječek používá rodina Sklenářů webové stránky farmy, analyzují její návštěvnost a k prodeji a prostřednictvím cílené inzerce i facebook. Jako nejdůležitější vidí Matěj Sklenář hlavně poutavý vzhled a přehlednost stránek, nebo informování o nabízeném sortimentu. Na druhé straně jsou údaje z návštěvnosti na webových stránkách velmi cenné i pro farmáře, na jejichž základě si farmář může udělat

představu o zájmu ze zahraniční, z vybraných tuzemských měst, určení věkové skupiny a pohlaví zájemců apod. Na základě sledovanosti webu z pohledu ročního období lze například odvodit nevhodnější doba inzerce. Jako neopomenutelný pozitivní vliv je i zpětná reakce zákazníků.

Bohatá diskuze nejen s lektory, ale i účastníky mezi sebou byla doplněna o exkurzi na farmě Davida Smetany, který předvedl nejen svoji linku na zpracování zelí.

A v rámci tohoto projektu PRV byl pořádán i víkendový kurz o zpracování mléka přímo na farmě. Lektory se v průběhu 11. a 12. dubna stali Vojtěch Toms a manželé Blanka a Ivan Hrbkovi. Za laskavého dohledu majitelky farmy Apolenka u Pardubic Diany Houdové jsme strávili 2 dny učením teorie a praxe zpracování mléka a výrobků z něj. Vojtěch Toms se věnoval základnímu zpracování mléka a „čerstvých“ výrobků (tvaroh, jogurt, čerstvý sýr typu halloumi). Vojta Toms účastníky semináře provedl základními informacemi o mléce a historii jeho zpracování, vysvětlil rozdíly v mléce od různých druhů hospodářských zvířat. Přiblížil a zdůraznil jak zásady uchování mléka a jeho ošetřování, tak základní pravidla a principy výroby sýrů. Ve farení sýrárně si účastníci vyzkoušeli očkovaní kultur, teploty, sýření, krájení, dohřívání, prokysávání, solení, lisování tak, aby byly schopni připravit jogurt, tvaroh a měkký sýr typu halloumi. Jogurt, tvaroh a sýr byly v sýrárně založeny a ponechány do druhého dne. V neděli Blanka a Ivan Hrbkovi prováděli účastníky výrobou polotvrdého dohřívávaného sýra typu Majorero, teorií výroby sýra (vysvětlení biochemickými procesy při zrání sýrů, optimalizací podmínek zrání a vliv zrání na kvalitu konečného výrobku) a v neposlední řadě velmi důležitou legislativou: rozdíly mezi ohlášeným a schváleným zpracovatelským provozem a novinky ve správném označování výrobků. Blanka Hrbková ukazovala účastníkům semináře jednotlivé fáze výroby sýra typu Majorero, každý si mohl vyzkoušet, jak se dělá očkování, krájení sýřeniny, jak odhadnout a poznat správnou velikost zrna apod. Na konci výroby sýra nám také Blanka Hrbková ukázala, jak se pracuje s tzv. zrací folií.

Jednání prezidií SMA ČR

Poslední pátek v únoru se Brně konalo setkání Prezidia SMA ČR se členy. V jednání bylo řešení vypsaní dotace ZČMZ (zahájení činnosti mladého zemědělce), setkání členů Společnosti mladých agrárníků České republiky s francouzskými mladými farmáři, organizace XIX. Sněmu SMA ČR, řešení projektů PRV a průběh 22. kola PRV. Také byla projednávána spolupráce se Svazem faremních zpracovatelů.

O měsíc později, v předvečer XIX. Sněmu SMA ČR, byla hlavním bodem jednání Prezidia SMA ČR rezignace prezidenta Petra Mareše a volba nového prezidenta. V prostorech Hospodářského dvora v Bohuslavicích byl za prezidenta SMA ČR zvolen Petr Mahr (dřívější viceprezident). Druhým bodem pak byla organizace XIX. Sněmu SMA ČR a semináře o greeningu a jednotné žádosti, který byl jeho dopolední náplní. Dále byly upřesněny podmínky setkání zástupců Společnosti mladých agrárníků České republiky s francouzskými mladými farmáři

XIX. Sněm Společnosti mladých agrárníků České republiky

V Bohuslavicích na Vysočině, na farmě Hospodářský dvůr, proběhl 28. března již XIX. Sněm naší organizace. Sešli jsme s v krásných prostorách farmy, úvodní část Sněmu byl věnována odbornému semináři na téma greening, přímé platby, podávání Jednotné žádosti (JŽ) 2015.

Celou akci zahájila Šárka Hošková, vedoucí kanceláře SMA ČR. Účastníkům podala informace o průběhu Sněmu, připomněla termíny připravovaných seminářů (management farmy, zpracování mléka, zpracování masa, farmové chovy apod.). Představila hosty, Marii Stejskalovou (ŘO SZIF Jihlava) a Jana Dovrtěla (CSV). Jan Dovrtěl se ve své přednášce věnoval tématům greening, náležitosti SAPS, platby spojené s produkcí (CSV) apod. Přímé platby (SAPS) na rozdíl od dřívějšího období bude složitější čerpat. Rozpočet se změnil následujícím způsobem: cca 54% rozpočtu SAPS, 30% greening, 15% platby spojené s produkcí (CSV). Přímé platby od roku 2015 budou moc čerpat pouze aktivní zemědělci. Tzv. aktivní zemědělec je s částkou do 5 tis. EUR automaticky každý, nad 5 tis. EUR je nutné sledovat seznam tzv. zakázaných činností (služby v realitách, ubytování, letiště apod.) – viz schéma v sekci Téma čísla.

Tzv. zakázaných činností (neznačená to, že je zemědělec nesmí dělat, ale pouze v případě, že je provádí, bude muset na to myslet na to, že čerpání plateb bude složitější) je poměrně dost. To, jaké činnosti má žadatel napsány v registru, si každý může dopředu ověřit a odstranit tedy ty činnosti, které ve skutečnosti neprovádí. Odkaz na registr: http://www.info.mfcr.cz/ares/ares_es.html.cz

Seznam tzv. zakázaných činností

Činnosti podle čl. 9 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013	Třída CZ NACE podle sdělení Českého statistického úřadu č. 244/2007 Sb.
Provozování letiště	52.23 Činnosti související s leteckou dopravou
Provozování železniční služby	49.10 Železniční osobní doprava meziměstská
	49.20 Železniční nákladní doprava
Provozování vodáren	36.00 Shromažďování, úprava a rozvod vody
Služby v oblasti nemovitostí	68.10 Nákup a následný prodej vlastních nemovitostí
	68.20 Pronájem a správa vlastních nebo pronajatých nemovitostí
	68.31 Zprostředkovatelské činnosti realitních agentur
	68.32 Správa nemovitostí na základě smlouvy
Provozování stálých sportovních a rekreačních areálů	93.11 Provozování sportovních zařízení
	93.29 Ostatní zábavní a rekreační činnosti jinde neuvedené
	55.20 Rekreační a ostatní krátkodobé ubytování
	55.10 Ubytování v hotelích a podobných ubytovacích zařízeních

Jsou možné výjimky z pravidla tak, aby nebyli postiženi zemědělci, dělající „klasické“ zemědělské činnosti:

- ubytovací kapacity v místě provozovny – zemědělského podniku (do 60-ti lůžek)
- pronájem nemovitostí v areálu zemědělského podniku
- pronájem zemědělské půdy
- provozování závlahových systémů
- rekreační a sportovní činnosti, ke kterým nejsou využívány stálé zelené plochy (zatravněné) s pevnými prvky

Dalšími novinkami je degresivita přímých plateb a prémie pro mladé zemědělce. Degresivita (krácení) plateb se týká všech zemědělských podniků, pobírajících ročně více než 150 tis. EUR/rok (cca 4,1 mil. Kč). Znamená to tedy, že platby nad 150 tis. EUR budou kráceny o 5%. Tyto peníze zůstanou v rozpočtu Programu rozvoje venkova (PRV) 2014-2020 a dojde tímto k jeho navýšení. Prémie pro mladé zemědělce je určena pro žadatele ve věku 18-40 let, kteří si zřídili zemědělské oprávnění v průběhu 5-ti let před prvním podáním žádosti o SAPS (tj. nejdéle v roce 2010 tak, aby mohl tuto prémie pobírat alespoň v roce 2015). Tato prémie činí 25% z platby SAPS (cca 870 Kč/ha), max. po dobu dalších 5 let.

Marie Stejskalová (ŘO SZIF) se věnovala náležitosti podávání Jednotné žádosti (JŽ) 2015. Nutností bude předpřipravený osevni postup (kultury se budou uvádět k půdním blokům či dílům půdních bloků), deklarace zemědělské půdy apod. Ze systému si pracovník agentury zjistí, zda má žadatel zemědělské oprávnění a zda neprovádí nějakou z tzv. zakázaných činností (viz předchozí text)

Exkurze pro zájemce do prostor farmy začala v místní palírně, kde jsme ochutnali několik velmi zajímavých vzorků. Pokračovali jsme prohlídkou stájí pro koně a osli, kotce pro kachny a husy a také prostory pro chov sarančat. Jde o velmi zajímavý podnikatelský plán, kdy většina sarančat jde do pet shopů, část je zpracovávána do potravin ☺

Po obědě začal samotný XIX. Sněm SMA ČR. Na úvod vystoupil se svým příspěvkem Petr Mareš. Oznámil přítomným, že z časových důvodů (stal se mj. starostou) odstoupil z funkce prezidenta SMA ČR. Stručně shrnul historii svého působení a popřál vše nejlepší svému nástupci Petru Mahrovi. Ten převzal slovo, poděkoval předchozímu prezidentovi SMA ČR a oficiálně otevřel program XIX. Sněmu SMA ČR.

Dále Petr Mahr představil činnost SMA ČR za rok 2014:

- činnost v odborných a sektorových radách
- akce SMA ČR (prezidia, dozorčí rada) – prezidia probíhala každý poslední pátek v měsíci a řešila aktuální záležitosti nejen chodu organizace, ale i problémy členů
- semináře: za rok 2014 jsme vyškolili celkem 610 osob (341 mužů a 269 žen)
- zahraniční cesty: jednání s mladými zemědělci ve Finsku, Bruselu, Beauvais, Hokovci apod .
- volnočasové aktivity: Společnost mladých agrárníků pořádala Agricup 2014 a zúčastnila se např. traktoriády v Přelovicích, Fořtova dne v Červené Vodě, Jihomoravských dožíněk, farmářských slavností v Netíně, podzimní aktuality apod.

Mezi plánované činnosti na rok 2015 patří semináře v rámci programu rozvoje venkova, Agricup 2015, Podzimní aktuality 2015, Fórum mladých zemědělců v Paříži, aktivity v rámci projektů MZe (podpora NNO).

Důležitým bodem programu byl Petrem Mahrem prezentovaný návrh rozpočtu na rok 2015. Našli jsme nějaké finanční rezervy a možnosti úspor. Zprávu dozorčí rady (DR) prezentoval Lukáš Benda. DR předložila zprávu o činnosti 1.1.2014 - 31.12.2014.

Milan Kouřil prezentoval stav schvalování PRV. Ministerstvo zemědělství (MZe) konečný návrh Programu rozvoje venkova (PRV) 2014-2020 odeslalo ke schválení Evropské komisi (EK). Návrh obsahuje také podporu Zahájení činnosti mladého zemědělce (ZČMZ) a pevně doufáme, že vše dobře dopadne a dojde ke schválení.

O nejaktuálnějších informacích nejen daných akcí budou členové SMA ČR srozuměni emailem a budou dostupné na webových stránkách www.smacr.cz.

Daškovi a jejich jeleni

Počátek čtyř generačního hospodaření ve Slavětíně nad Metují na farmě Daškových sahá do poloviny 19. století, kdy do obce přichází Václav Dašek. K rozkvětu statku došlo před druhou světovou válkou, kdy přišla nová éra chovatelství skotu – na farmě totiž chovali plemenné býky. Bohužel úspěch a politické názory hospodáře vedly k tomu, že patřil po roce 1948 k těm, kteří začali být nežádoucí, a v únoru 1950 byl zatčen a odsouzen za velezradu na 20 let a ke konfiskaci majetku. Zároveň byla odsouzena na 8 měsíců za pobuřování i jeho manželka v době, kdy Ing. Václavu Daškovi nebyl ještě ani jeden rok. Soukromé hospodaření na statku ustalo na celých 40 let. V roce 1974 nabídl Československý stát zpětné odkoupení zkonfiskovaného statku, což čerstvě odpromovaný Ing. Dašek s vděky přijali a rodina začala vydrancovaný statek pomalu obnovovat. Již v roce 1979 Daškovi začali pěstovat žampiony a tímto způsobem si dokázali zajistit finance pro obnovení hospodářství. Po listopadu 1989 – v den revoluce pan Dašek oznámil rodině u televizního přenosu, že budou soukromě hospodařit a taky se tak stalo.

Historie jelení farmy ve Slavětíně nad Metují sahá do 90. let 20. století. Ing. Daškovi byly v rámci restitucí navráceny svažitě pozemky, které se pod vlivem inspirace ze zahraničí rozhodl využít na chov jelenů a v roce 1992 Ministerstvo zemědělství povolilo Ing. Daškovi zřízení jelení farmy. Počátek chovu se datuje 4. února 1993, kdy pastvina měla rozlohu 6 hektarů a základní stádo tvořilo 18 kusů jelení zvěře

odchycené ve volné přírodě Orlického Záhoří. V této oblasti pařili Daškovi k prvním průkopníkům chovatelství jelenovitých v ČR. Vedlo to ale i k problémům, hned po 4 dnech po odchytu prvních kusů, ministerstvo zpochybnilo své vlastní rozhodnutí a až po roce potvrdilo původní souhlasné stanovisko s chovem jelenů ve Slavětíně.

Daškovi začali chovat jeleny za účelem řezání pantů (nevytlučeného paroží), což bylo postupem času v Evropě zakázáno. Poté se Daškovi rozhodli chovat plemenný materiál, ale legislativní překážky byly natolik velké, že i od tohoto záměru museli upustit a chtěli chovat jeleny pouze na maso. Na povolení Okresní veterinární správy k zabití jelenů střelbou si Daškovi počkali do srpna 1994. V současné době tento způsob patří k jednomu z velmi humánních způsobů usmrcení, který je podobný odlovu ve volné přírodě a pasoucím kus do poslední chvíle nic netuší, proto není ani stresován. Střelené zvíře je ještě na pastvině vykrveno a převezeno do bourárny, kde je vyvrženo, veterinárně vyšetřeno a zpracováno. Je-li třeba udělat sanitární odstřel nebo starší kus, tak si z masa Daškovi nechají udělat klobásy a uzeniny, které jsou pak také možné koupit.

V současné době má přibližně 250 jelenů k dispozici 38 ha pastvin. V letech 1993 – 2001 bylo stádo posilováno odchvy kusů ve volné přírodě a za posledních deset let se rozrůstá již pouze přirozeným přírůstkem. Od roku 2010 byla definitivně schválena na farmě všem předpisům odpovídající zpracovna jeleního masa, která nabízí své služby také mysliveckým sdružením ve formě veterinární prohlídky ulovené zvěřiny, uskladnění a dalších navazujících služeb. Aktuálně se na farmě řeší problematika legislativy zaměřené na prodej produktů – balíčků zvěřiny ze dvora.

Podle Ing. Václava Daška úskalí chovu farmové zvěře nespočívají pouze ve způsobu získání zvěře, ale také ve způsobu oplocení pastvin, zajištění bezpečnosti chovaných zvířat před predátory, ale také před kolemjdoucími venčícími psy apod. Nebezpečí práce s volně žijící zvěří byl pouze vrchol ledovce, který na Daškovi čekal, když se rozhodli chovat jeleny. Až na základě získaných zkušeností zjistili, že je nejlepší, pokud jsou nově odchycené kusy nejprve ustájeni v upravené stáji a až na začátku května jsou vypuštěni na pastvinu. Problémy technického rázu se stavbou plotu byl také nemalý, původní plot vydržel asi rok, než chované kusy zjistili, jak skrze něj projít. Za ty roky přišla rodina Daškových přibližně o 8 kusů, které již nebyly navráceny zpátky do stáda. Původní plot slovenského typu byl nahrazen plotem belgického typu a později rozšířen o plot anglického typu. Principem je, aby se jelen, který na plot narazí, se od něj odrazil a nemohl se do něj zamotat, nebo jej potrhát. Původní oplůtky museli Daškovi zrušit a nyní mají chování jeleni k dispozici celou pastvinu.

K farmě patří i penzion Na Radosti, proto se snaží Daškovi některé kusy ochočit z důvodu zvýšení atraktivnosti farmy a penzionu pro hosty. Dříve si v rámci večerního krmení mohli děti i jejich rodiče jelena nejen nakrmit, ale také pohladit. Nyní, po úhynu 3 ochočených kusů, pracuje pan Dašek na ochočení nového jelena, aby tuto tradici mohl obnovit. Nicméně hosté si mohou pohladit víc než velmi přítulné ovečky a kozičky, které s jeleny sdílí společnou pastvinu. Farma rodiny Daškovi je zaměřena nejen na chov zvířat, ale také na rostlinnou výrobu. Hospodaří na ploše 300 ha a specializuje se na pěstování ostropestřce mariánského, obilovin, olejnin a řepy cukrovky. V roce 2009 se farma U Dašků umístila na 1.

místě v celonárodní soutěži Farma roku. Titul získala mimo jiné i za příkladnou ukázkou diverzifikace zemědělské činnosti. Na farmě je totiž stále pěstírna žampionů a linka na zpracování posklizňových zbytků. Další zajímavostí je centrální vytápění statku, penzionu a žampionárny kotlem, v němž se spalují posklizňové zbytky, štěpka atd.

Sociální zemědělství na farmě Apolenka

V areálu farmy ve Spojilech u Pardubic v současné době sídlí dva subjekty.

Prvním je nezisková organizace Apolenka, která poskytuje sociálně aktivizační služby prostřednictvím hiporehabilitace. Podporuje osoby, které již vyzkoušely různé sociální služby, ale přetrvává u nich nepříznivá životní situace. Tuto situaci mohou způsobovat problémy v komunikaci s okolím a udržování běžného rytmu života, potíže s pohybem, soběstačností a vyjadřováním nebo nedostatek smyslových podnětů a seberealizace.

Prostřednictvím sociální rehabilitace organizace pomáhá osobám se zdravotním postižením (OZP) připravit se na vstup či návrat na otevřený nebo naopak chráněný trh práce. Projektovými aktivitami se zaměřuje na OZP, které jsou ohroženy dlouhodobou nezaměstnaností. Příčinou jsou nejen dopady nezaměstnanosti, socioekonomická marginalizace, ale samozřejmě i jejich zdravotní potíže.

Svou činností se také snaží přiblížit život na farmě široké veřejnosti realizováním výukových programů pro základní a mateřské školy v pardubickém kraji. Environmentální programy jsou realizovány v jedenácti verzích, z nichž každá zpracovává jiné téma např. Život na farmě, O stromech a lese, Domestikace aneb odkud se vzala domácí zvířata.

Areál je vyhledávaným místem k aktivnímu trávení volného času rodin s dětmi. Výběhy se zvířaty doplňuje naučná stezka o životě na farmě, přírodní hřiště, permakulturní zahrada, jezdecká škola a v sezóně i občerstvení.

Druhým subjektem je soukromá farmářka Diana Houdová, která zaměstnává osoby se zdravotním postižením, čímž je také začleňuje do života „normálních“ lidí. V prostředí farmy se tak nachází práci přes 30 zaměstnanců, kteří se starají o areál a prostory stáje. V boxech je ustájeno kolem 40 koní, z nichž část je soukromých majitelů. Zaměstnanci s různým stupněm znevýhodnění se starají o místování boxů, krmení zvířat, ale i technickou údržbu prostorů vnitřních i venkovních. Jejich práce zahrnuje i péči o zvířata ve venkovních výbězích a údržbu zeleně. Také nezbytnou administrativu. Při každodenním zajištění chodu farmy je nutno přihlížet k aktuálním potřebám a zdravotnímu stavu a schopnostem jednotlivých zaměstnanců. Výběrem vhodné práce, úpravou pracovní doby, nebo pracovního prostředí. Zvýšený dohled a dodržování bezpečnosti práce je nezbytnou nutností, společně s velkorysostí a nesmírnou trpělivostí.

Novinkou v poskytovaných službách je zprovoznění výroby mléčných výrobků, kde je zpracováno veškeré mléko od krav ustájených na farmě. V současné době se jedná o tři krávy plemene Jersey a tři červenostrakaté dojnice. Sortiment je zaměřen na základní produkty, jako je pasterované mléko, jogurty, tvaroh a čerstvé sýry. Všechny výrobky získaly certifikát regionálního produktu a jsou prodávány přímo v areálu farmy.

Více o farmě na webových stránkách <http://www.apolenka.org/>

Tato sekce je určena k propagaci vás členů SMA ČR. Pokud chcete, aby reportáž byla i o Vás, chcete se pochlubit (farmou, penzionem, zpracovatelským podnikem, agroturistikou apod.), kontaktujte Milana Kouřila, tel.: 724 506 934, kouril@smacr.cz

Jsme na vaší straně

Vzhledem k aktuálně řešené problematice podávání Jednotné žádosti 2015, zástupci Společnosti mladých agrárníků České republiky oslovili Ministerstvo zemědělství o prodloužení termínů podávání JŽ v tomto znění:

Věc: Žádost SMA ČR o prodloužení termínu podávání JŽ 2015

Vážený pane ministře,

na základě návrhu Evropské komise by bylo možné prodloužit termín pro podávání jednotné žádosti (JŽ) pro rok 2015. V současné době stále panuje nejistota kolem podávání jednotlivých částí JŽ, prokazování aktivního zemědělce apod.

Abychom se vyhnuli problémům vyplývajícím z legislativy (nikoli neplnění povinností), velmi podporujeme využití návrhu EK k odložení konečného termínu pro podávání JŽ tak, aby bylo zajištěno správné fungování administrativních a kontrolních systémů.

Návrh EK se samozřejmě týká pouze roku 2015 tak, aby v tomto roce došlo k odstranění všech problémů a nejasností.

Žádáme Vás, abyste návrh EK vzal v potaz a umožnil našich zemědělcům bezproblémové podávání JŽ 2015 v prodlouženém termínu.

Nyní čekáme na vyjádření a doufáme, že naše argumenty budou vzaty v úvahu a termín podávání JŽ 2015 bude prodloužen.

Téma čísla

Před XIX. Sněmem Společnosti mladých agrárníků České republiky se konal seminář zaměřený na greening a podávání jednotné žádosti 2015 a připravili jsme pro Vás výtah.

Na konci roku 2014 a začátku roku 2015 vstoupily v platnost změny v legislativě důležitých předpisů, ovlivňujících zemědělské dotace:

- Nařízení vlády LPIS
- Nařízení vlády přímé platby
- Nařízení vlády LFA a Natura 2000
- Nařízení vlády Cross Compliance
- Nařízení vlády o Agroenvironmentálně-klimatických opatřeních (AEKO)
- Nařízení vlády o Ekologickém zemědělství
- Nařízení vlády o welfare zvířat

Tyto nové dokumenty vycházejí ze změn v legislativě evropské a jejich smyslem je připravit podmínky pro čerpání dotací a plnění povinností, vyplývajících ze znění nového Programu rozvoje venkova (PRV) 2014-2020.

Od roku letošního roku tedy budou zemědělské dotace v rámci Programu rozvoje venkova (PRV) 2014-2020 rozděleny následovně:

- Přímé platby SAPS: cca 50 % obálky, 30 % greening (odhad cca 70 EUR/ha), 15 % dobrovolná podpora vázaná na produkci (bývalá platba Top-Up), speciální prémie mladým zemědělcům (25% platby SAPS na max. 90 ha)
- Investice do zemědělských staveb a techniky: podobné, jako ve starém PRV 2007-2013, bude větší tlak na preferenční kritéria, zahájení činnosti mladého zemědělce (ZČMZ) – skončilo předčasné ukončení zemědělské činnosti (PUZČ), vzdělávání a poradenství (mnohem méně peněz, než PRV 2007-2013)
- AEKO (údržba travních porostů, orná půda, IP), EZ (vlastní opatření), Natura 2000, LFA
- Diverzifikace nezemědělských činností: prioritou by měla být úspora energie, agroturistika, podpora lokální ekonomiky
- Leader+: MAS: v plánu je velké propojení s tzv. „sociálním zemědělstvím“

Přímé platby - PP (SAPS):

- platba až do 31. 12. 2020 (pak jiný systém)
- SAPS se bude poskytovat na zemědělskou půdu, evidovanou v LPIS na žadatele nejméně ode dne doručení žádosti SZIF do 31. srpna příslušného kalendářního roku
- půda musí být zemědělsky obhospodařována
- plocha min. 1 ha
- dodržování pravidel podmíněnosti (Cross Compliance) po celý příslušný kalendářní rok

PP půjdou od roku 2015 pouze aktivním zemědělcům! Aktivní zemědělec – dvě možnosti (viz schéma):

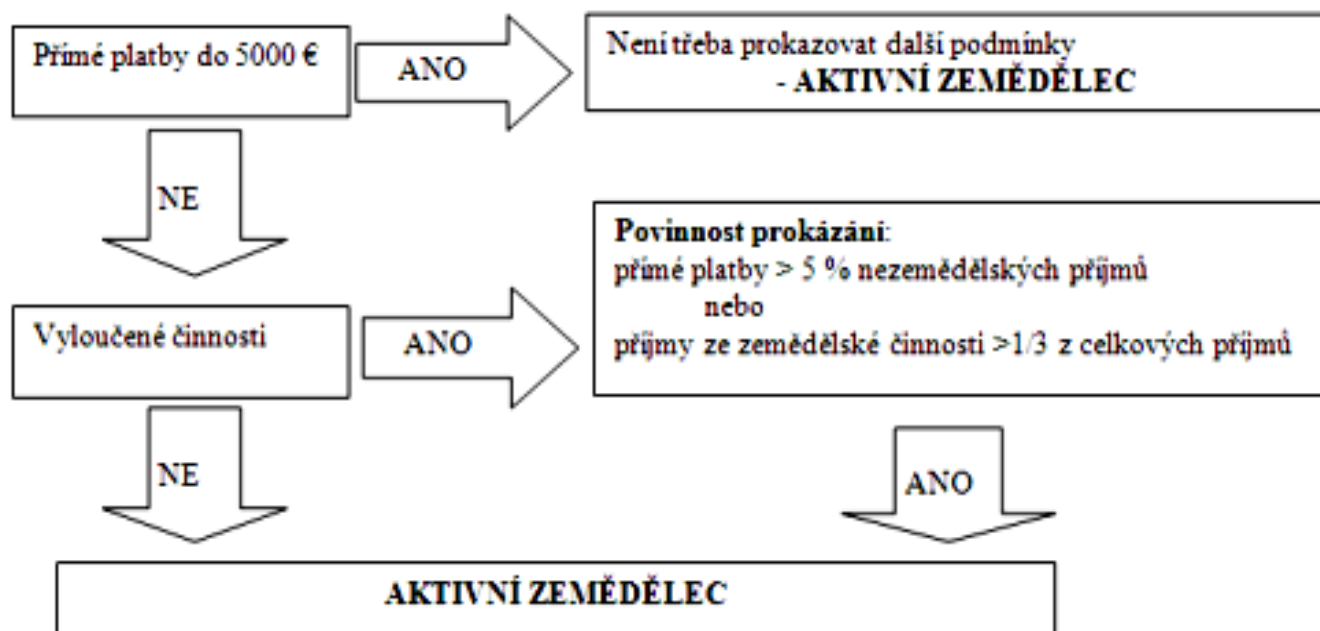
1. do 5 000 EUR (cca 20 ha orné půdy)/rok: každý zemědělec splňuje
2. nad 5000 EUR/rok:

a) kontrola podle tzv. negativního seznamu činností (provozování letišť, železničních služeb, vodáren, služeb v oblasti nemovitostí, stálé sportovní a rekreační areály)

b) osoby provozující činnosti z negativního seznamu jsou aktivním zemědělcem, pokud:

roční částka PP > 5 % nezemědělských příjmů nebo zemědělské příjmy > třetina celkových příjmů

Pro zjednodušení uvádíme následující schéma:

Dobrovolné snížení přímých plateb (degresivita):

- částky nad 150 tis. EUR/rok: 5 %
- tyto snížené částky se přesunou do II. pilíře a navýší rozpočet PRV ČR
- nezbude zohledněn odpočet zaměstnaneckých nákladů s ohledem na vysoké administrativní náklady pro platební agenturu a samotné zemědělce

1. **Ozelenění (greening):**

- 30 % z celkového objemu PP
- základní:
  - a) diverzifikace plodin
  - b) zachování trvalých travních porostů (TTP)
  - c) plocha využívaná v ekolog. zájmu (EFA)
- ekvivalentní: AEKO (využití až od 1. 1. 2016)
- další možnost způsobilosti pro platbu: EZ (automaticky)

a) diverzifikace plodin

- × obhospodařuje-li podnik více než 10, ale méně než 30 ha orné půdy, pak by na ní měl pro přiznání greeningové platby pěstovat alespoň 2 plodiny. Hlavní plodina přitom může zabírat maximálně 75 % orné půdy.
- × obhospodařuje-li podnik více než 30 ha orné půdy, pak je na ní třeba pěstovat alespoň 3 plodiny. Hlavní plodina opět může zabírat maximálně 75 % a dvě hlavní plodiny společně maximálně 95 % orné půdy
- × poměry mezi hlavními plodinami nemusí být splněny, pokud se na více než 75 % orné půdy pěstují trávy nebo bylinné pícniny, případně je to půda ležící ladem
- × požadovaný počet plodin však musí být dodržen a zároveň pro zbývající ornou půdu platí podmínka, že hlavní plodina nesmí pokrývat více než 75% zbývající orné půdy

Povinnosti diverzifikace se nevztahují zejména na následující případy:

- × zemědělce, které hospodaří na menší výměře než 10 ha
- × pokud trvalé travní porosty představují více než 75 % zemědělské plochy a přitom výměra zbývající orné půdy nepřesáhne 30 ha
- × pokud se na více než 75 % orné půdy pěstuje tráva nebo jiné bylinné pícniny, případně jde o půdu ponechanou ladem (nebo je možná kombinace těchto využití orné půdy), a přitom výměra zbývající orné půdy nepřesáhne 30 ha;

Plnit podmínky lze:

- × jakoukoli kulturou z různých rodů (v rámci rodu rozlišeny ozimy a jařiny)
- × kulturou brukvovitých (např. řepka, zelenina), lilkovitých (brambory) a tykvovitých
- × půdou ponechanou ladem
- × travami či jinými bylinami

Pozor: ozim a jařina stejné plodiny jsou dvě různé plodiny, nelze uznat směsi rostlin ani podsev! Do výměry jednotlivých plodin se započítává i plocha vnitřních krajinných prvků

b) zachování výměry trvalých travních porostů (známé ze standardů GAEC)

Jde o známou podmínku zachování ploch trvalých travních porostů, resp. udržení určitého poměru trvalých travních porostů vůči zemědělské ploše. Jednotlivé zemědělské podniky, pokud nejsou vázány jinými závazky (např. zatravnění), obecně nebudou mít povinnost udržovat poměr trvalých travních porostů. Nicméně v určitých případech bude rozorání omezeno:

- oblasti Natura 2000
- zóny chráněných krajinných oblastí a národní parky
- travní porosty na silně erozních oblastech (dle LPIS)
- půdní bloky s kulturou travní porost, které přiléhají k vodnímu toku
- v LPIS vymezené podmáčené a rašelinné louky
- travní porosty v 3. aplikačním pásmu zranitelné oblasti dusičnany

V případě zjištění rozorání travních porostů v těchto environmentálně citlivých lokalitách bude zemědělec povinen zajistit obnovu travního porostu.

c) plochy využívané v ekologickém zájmu (EFA - ecological focus area)

Pokud obhospodařuje zemědělský podnik více než 15 ha orné půdy, pak by od 1. ledna 2015 měl pro přiznání greeningové platby z její výměry vyčlenit alespoň 5 % jako tzv. plochu EFA.

Povinnost vyčlenit EFA se nevztahuje na následující případy:

- ~ zemědělské podniky, které mají méně než 15 ha orné půdy;
- ~ pokud trvalé travní porosty představují více než 75 % zemědělské plochy a přitom výměra zbývajících orné půdy nepřesáhne 30 ha;
- ~ pokud se na více než 75 % orné půdy pěstuje tráva nebo jiné bylinné pícniny, případně jde o půdu ponechanou ladem (nebo je možná kombinace těchto využití orné půdy), a přitom výměra zbývajících orné půdy nepřesáhne 30 ha.

Za EFA se pro plnění podmínek greeningu považují následující prvky:

a) půda ponechaná ladem

- Půda, na které nedochází k zemědělské produkci, což vede k omezení použití pesticidů nebo hnojiv. Zákaz produkce se nevztahuje na dobrovolné činnosti, jako je výsev směsí semen planě rostoucích květin, které mají ještě zvýšit přínos pro biologickou rozmanitost.

b) krajinné prvky a terasy

- původní KP: mez, terasa, travnatá údolnice, solitér, skupina dřevin, stromořadí
- nový KP: příkop (útvár liniového typu nejvýše široký 6 metrů, jehož hlavní funkcí je přerušení délky svahu zachycením vody s jejím odvedením nebo zasáknutím, součástí příkopu může být například vegetační pás nebo pás trvalého drnu zachycující splaveniny přicházející z přilehlého pozemku)

Za EFA lze považovat krajinný prvek souvrať (okraj pole), který není stanoven pro plnění podmínek dobrého ekologického a environmentálního stavu DZES (souvrať jako protierozní opatření v rámci MEO půd). Souvrať může být široká 1 až 20 metrů a nesmí na ní docházet k zemědělské produkci.

c) ochranné pásy podél vod (nebude platit pro rok 2015)

- požadované v rámci současného GAEC 11, současného SMR 4 a současného SMR 9
- minimální šířka nesmí být menší než 1 metr
- musí se nacházet na OP nebo k ní přiléhat (dlouhé okraje jsou rovnoběžné s okrajem vodního toku nebo vodního útvaru)
- zahrnují také pásy s vegetací podél vodních toků (max. šířka 10 metrů)
- ne zemědělská produkce, ne používání hnojiv a POR
- ano pastva či seč (pro získání píce), pokud jej lze odlišit od přiléhající zem. půdy
- podporovat dobrovolné činnosti (výsev směsí semen planě rostoucích květin apod.)

d) pásky půdy ležící na okraji lesa (nebude platit pro rok 2015)

- pásky 1-10 metrů
- ano produkce (bude na volbě zemědělce)
- pokud není produkce, zákaz použití hnojiv a POR (pozor tedy na přestřiky, výpočet dávek apod.), ano pastva, nebo seč na pásu bez produkce, pokud jej lze nadále odlišit od přiléhající zemědělské půdy

e) plochy s rychle rostoucími dřevinami (RRD) pěstovanými ve výmladkových plantážích bez použití minerálních hnojiv nebo POR

- seznam využitelných RRD (vyloučení nepůvodních druhů)
- omezeno použití minerálních hnojiv a POR (kontrola ze strany ÚKZÚZ)

f) zalesněné plochy

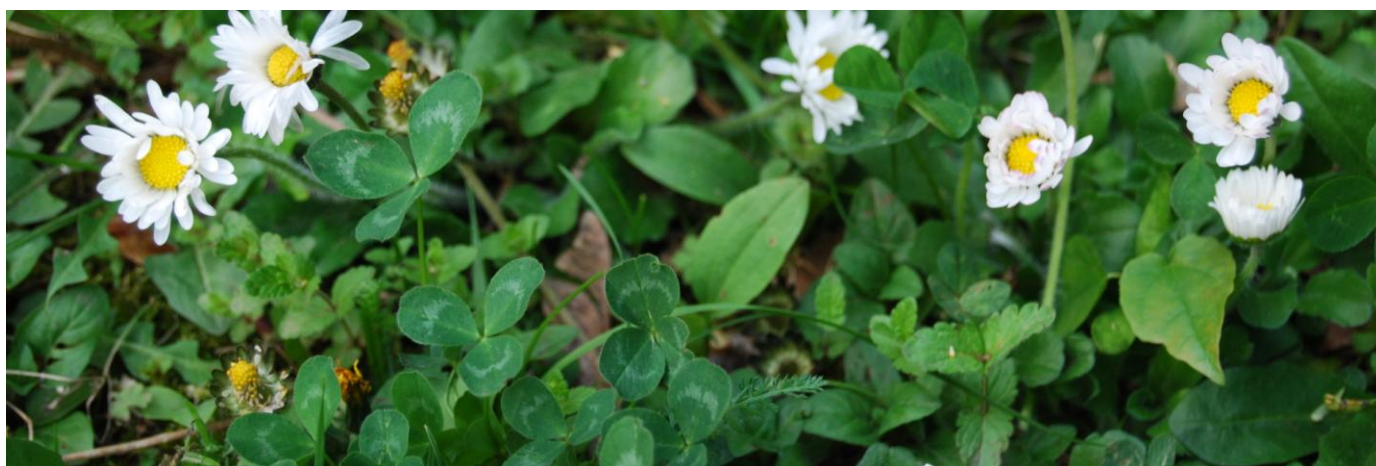
- Lesní porosty založené výsadbou v souladu s projektem zalesnění na pozemku - zalesňování zemědělské půdy dle dotačního titulu Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP) a Program rozvoje venkova (PRV) 2007 - 2013 a 2014 – 2020.

g) plochy s meziplodinami nebo zeleným porostem vzniklým v důsledku zasetí a vyklíčení osiv

- seznam využitelných meziplodin (lze využít i jejich směsi)
- založení vysetím směsi druhů plodin nebo podsevem trávy do hlavní plodiny, musí být dodrženo stanovené období pro osévání, které nesmí překročit 1. říjen
- plochy s meziplodinami nesmí zahrnovat plochy se zimními plodinami, které se běžně osévají na podzim a jsou určené pro sklizeň nebo pastvu
- plochy s meziplodinami nesmí zahrnovat ani plochy, na které se vztahují rovnocenné postupy pro diverzifikaci plodin a rovnocenné postupy prováděné formou AEKO (pokud ano, dojde ke krácení platby!)

h) plochy s plodinami, které vážou dusík

- seznam plodin vázajících dusík
- plodiny musí být na pozemku v průběhu vegetačního období
- v ZOD musí být dodržována omezení vycházející z nitrátové směrnice.
- plochy s dusík vážícími plodinami nesmí zahrnovat plochy, na které se vztahují rovnocenné postupy pro diverzifikaci plodin a rovnocenné postupy prováděné formou AEKO závazků (pokud ano, dojde ke krácení platby!)

Přepočtové koeficienty

Název	Hodnota
Úhor	1,0
Souvrať	1,5
Meziplodina	0,3
Plodina vázající dusík	0,7
Rychle rostoucí dřeviny	0,3
Zalesněné plochy	1,0
Stromořadí	2,0
Soliterní dřevina	1,5
Skupina dřevin	1,5
Terasa	1,0
Mez	1,0
Travnatá údolnice	1,0
Příkop	2,0

2. Dobrovolná podpora vázaná na produkci na období 2015 – 2020

- podpora citlivých sektorů ve výši 15 % roční obálky na přímé platby
- odvětví: brambory na výrobu škrobu, chmel, ovoce, zelenina, konzumní brambory, cukrová řepa, bílkovinné plodiny (**pouze** s chovem hospodářských zvířat), masná telata, do mléčného sektoru a pasené ovce a kozy
- navazuje na zvláštní podporu dle čl. 68

Kalendář akcí

Výživa koní a ostatních nepřežvýkavců

24. duben 2015

- účastníci budou seznámeni s principy výživy nepřežvýkavých zvířat se zaměřením na koně
- přednášející prof. Ing. Ladsislav Zeman, CSc., dr.h.c. je předním odborníkem na výživu nejen hospodářských zvířat, ale i kožešinových či jiných zvířat chovaných v České republice
- seminář se bude konat v prostorech učebny Ústavu výživy zvířat a pícninářství C11, Mendelovy univerzity v Brně od 8:00
- případní zájemci kontaktujte prosím emailem Marii Balabánovou – balabanova@smacr.cz, nebo telefonicky 732 522 074

Jednání prezidia SMA ČR

24. duben 2015

- v Mahlerově penzionu v Jihlavě se bude konat neformální jednání prezidia SMA ČR, členů a příznivců SMA ČR od 18:00
- setkání bude zahájeno diskuzí s Ing. Ivanem Hrbkem ze Svazu faremních zpracovatelů
- jednání bude předcházet od 14 hodin exkurze na Biofarmu Sasov pana Sklenáře (Sasov 2, 586 01 Jihlava - www.biofarma.cz), která je zpoplatněná 100,- Kč/osobu

MendelGrass

20. květen 2015

- na výzkumné pícninářské stanici AF MENDELU ve Vatíně u Žďáru nad Sázavou se uskuteční polní den, který bude naplněn nejen přehlídkou polních pokusů, ale také odborných přednášek
- dozvíte se aktuálně řešenou problematiku v oblasti pícninářství, trávnickářství a pastvy
- v rámci akce bude občerstvení zdarma

Inzerce

Farma Vlkaneč

Stanislav Svatoň a Diana Benšová se na svém ekostatku zabývají prodejem ovoce, zeleniny a bylinek, dále je i zpracovávají do podoby různých džemů, povidel, pyré, chutney, omáček, kečupů, bylinkových sirupů, moštů i alkoholických nápojů.

Kontakt: Stanislav Svatoň
Tel.: 602 139 849
e-mail: diana@ekostatek.cz
www.ekostatek.cz

Ekofarma Amalthea

Rodinná farma na cca 25 hektarech zemědělské půdy - za rozhodující podmínku prosperity považujeme faremní zpracování a přímý prodej našich produktů s vysokou přidanou hodnotou, ať se jedná u kvalitní plemenná zvířata nebo o výrobky z kozího či kravského mléka.

Kontakt: Blanka Hrbková
tel.: + 420 777 262 694
www.biomleko.com

Hempoint – konopné potraviny a výrobky

Hempoint je výrobce konopných čajů a kořenících solí vyráběných ze zelených částí ručně sklizeného konopí odrůdy Carmagnola pěstovaného na Biofarmě Sasov. Konopný květ vypěstovaný na Biofarmě Sasov ručně sbíráme a z čerstvého konopí vyrábíme esenciální oleje. Nasbírané květy konopí sušíme šetrně, teplotami do 40 stupňů. K sušení využíváme odpadní teplo z bioplynové stanice na Biofarmě Sasov. Z usušených květů oddělujeme na třídící lince v a.s. Severofrucht semena a stonky a k výrobě používáme výhradně květů a listů konopí.

Kontakt: Hanka Gabrielová
Tel.: +420 777 027 806
e-mail: hanka@hempoint.cz
www.hempoint.cz

Tato propagace vašich akcí, produktů a služeb je zdarma. Zároveň se snažíme mít aktuální přehled o našich členech a o jejich zaměření. Do budoucna uvažujeme o vytvoření propagačních balíčků členů SMA ČR (sýry, uzeniny atd.), proto bychom vás poprosili o vyplnění dotazníku člena SMA ČR. Se svými příspěvky a nápady kontaktujte Milana Kouřila, tel.: 724 506 934, kouril@smacr.cz.

Jména autorů článků k dispozici u redakční rady Časopisu SMA ČR – kontaktní email: balabanova@smacr.cz
Autoři fotografií: Marie Balabánová, Šárka Hošková, Milan Kouřil

Text neprošel jazykovou korekturou
13.4.2015

Dotazník člena SMA ČR

1. Jméno a příjmení:.....
2. Adresa:.....
3. Zaměření farmy:.....
4. Výměra obhospodařované půdy:.....ha
- z toho orná..... louky..... pastviny.....
5. RV – produkce (obilí, řepka, brambory apod.):
6. ŽV – produkce (maso, mléko, vejce apod.):
5. Zpracování na farmě: ANO/NE
6. ANO – jaký produkt, počet.....
7. Odbyt: regionálně, celostátně.....
8. Možnost společného odbytu: ANO/NE
9. Zkušenosti s farmářskými trhy: ANO/NE
10. Zkušenosti s dodávkami do obchodů: ANO/NE
11. Značka kvality (bio, regionální potravina, Klasa apod.): ANO/NE
12. Značka kvality ANO – jaká: .....
11. Služby: ANO/NE
12. ANO – jaké:.....
13. Nezemědělské činnosti (např. agroturistika, ubytování apod.):.....
.....
.
14. Vzkaz kanceláři SMA ČR (chybí Vám informace? Chybí Vám vzdělávání? Hledáte možnost účast v projektech? apod.) – jakýmkoli Vaším podnětem se budeme zabývat

PŘIHLÁŠKA DO SMA ČR

Jméno a příjmení:

Plná adresa včetně PSČ:

Kraj:

tel./fax:

mobil:

RČ:

e-mail:

☐ zemědělský podnikatel	☐ zaměstnanec právnické osoby podnikající v zemědělství	
☐ Řídící pracovník	☐ Technik	☐ Student
☐ Ostatní	Výměra v ha:	Zaměření: .....

Dne:

Podpis (razítko):

MOŽNOST AKTIVNÍ SPOLUPRÁCE V RÁMCI SMA ČR

Odborné působení v oblasti (zaškrtněte):

☐ ekonomické a daňové poradenství	☐ dotační poradenství	☐ informatika	☐ bankovníctví
☐ vzdělávací programy, školení	☐ obchodní záležitosti	☐ zahraniční vztahy	☐ agrotechnika
☐ chov prasat a drůbeže	☐ chov skotu, ovcí a koz	☐ technické plodiny	☐ legislativa, právo
☐ mléko a mléčné výrobky	☐ obiloviny a olejnin	☐ ovoce a zelenina	☐ agroturistika
☐ strukturální a regionální politika, rozvoj venkova	☐ ekologické zemědělství	☐ cukr a lín	
☐ lesní a vodní hospodářství	☐ veterinární oblast	☐ fytosanitární oblast	☐ víno a chmel
☐ služby	☐ jiné komodity – specifikujte:		
☐ administrativní, účetní pomoc	☐ ostatní - specifikujte:		

Příhlášku odešlete na adresu: SMA ČR, Plaská 622/3, 150 00 Praha 5 – Malá Strana

K získání plnohodnotného členství je třeba zaplatit registrační poplatek ve výši 200,- Kč. Uhradte, prosím, na náš účet u KB číslo 107-1686550297/0100, jako variabilní symbol uveďte své rodné číslo.

